

Spotkania z Pieśnią

ŚPIEWNIK OKOLICZNOŚCIOWY
na
Spotkanie
pięćdziesiąte drugie
6 stycznia 2023 – Zalesie Górne

Witaj gwiazdko złota

Wybór tekstów

**Sławomir Kozłowski,
Grzegorz i Mirosława Nowikowie,
Jacek i Marzena Soleccy,**

Komentarz historyczny

Prof. dr hab. Grzegorz Nowik

Opracowanie muzyczne, akompaniament

Jacek Solecki, Marzena Solecka, Sławek Kozłowski

Akompaniament

Jacek Solecki

Przypisy

Ewa Kozłowska

Prezentacja

Marzena Solecka

Nazwa „Spotkania z Pieśnią”

Sławomir Kozłowski

Znak Graficzny

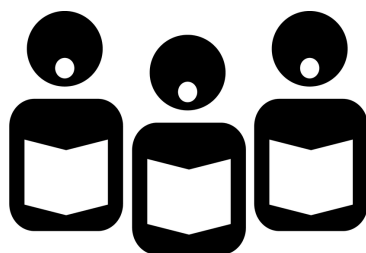
KOKO Studio

Producent

Ewa Kozłowska

Wsparcie finansowe

**Urząd Miasta i Gminy Piaseczno, Centrum Kultury w Piasecznie
Centrum Kultury w Piasecznie**

Spotkania z Pieśnią

Zalesie Górne, 6 stycznia 2023

Wszystkim dziś kolędującym składamy najlepsze życzenia
zdrowia, radości, rodzinnego ciepła i sukcesów w Nowym Roku

Sławomir i Ewa Kozłowscy

Grzegorz i Mirosława Nowikowie

Jacek i Marzena Soleccy

Organizatorzy Spotkań z Pieśnią

„Spotkanie z Pieśnią” pięćdziesiąte drugie

Szkoła Podstawowa, sala teatralna/koncertowa

1. Dzisiaj w Betlejem
2. Wśród nocnej ciszy
3. Anioł pasterzom mówił
4. Gdy śliczna Panna Syna kołysała
5. Przybieżeli do Betlejem
6. Mędrcy świata
7. W żłobie leży
8. Bracia patrzcie jeno
9. Mizerna cicha
10. Gdy się Chrystus rodzi
11. Pójdźmy wszyscy do stajenki
12. Do szopy hej! pasterze
13. Cicha noc
14. Jezus malusieńki
15. Oj maluśki, maluśki
16. Gości gospodarzu
17. Jest taki dzień
18. Bóg się rodzi
19. Bóg wam zapłać panie gospodarzu za tę kolędę

1. Dzisiaj w Betlejem (1878)

Dzisiaj w Betlejem, dzisiaj w Betlejem wesoła nowina
Że Panna czysta, że Panna czysta porodziła Syna

Chrystus się rodzi, nas oswobodzi
Anieli grają, króle witają
Pasterze śpiewają, bydłęta klękają
Cuda, cuda ogłaszają./bis

Maryja Panna, Maryja Panna Dzieciątko piastuje
I Józef Święty, i Józef Święty ono pielęgnuje

Chrystus się rodzi ...

Choć w stajeneczce, choć w stajeneczce Panna syna rodzi
Przecież On wkrótce, przecież On wkrótce ludzi oswobodzi

Chrystus się rodzi ...

2. Wśród nocnej ciszy (XVIII w.)

Wśród nocnej ciszy głos się rozchodzi
Wstańcie, pasterze, Bóg się wam rodzi!
Czem prędzej się wybierajcie
Do Betlejem pospieszajcie – Przywitać Pana/bis

Poszli, znaleźli Dzieciątko w żłobie
Z wszystkimi znaki danymi sobie
Jako Bogu cześć Mu dali
A witając zawołali z wielkiej radości/bis

Ach, witaj Zbawco z dawna żądany
Cztery tysiące lat wyglądany
Na Ciebie króle, prorocy
Czekali, a Tyś tej nocy nam się objawił/bis

I my czekamy na Ciebie, Pana
A skoro przyjdiesz na głos kapłana
Padniemy na twarz przed Tobą
Wierząc, żeś jest pod osłoną chleba i wina/bis

3. Anioł pasterzom mówił (Janioł pastyrom mówił)

Anioł pasterzom mówił:
Chrystus się wam narodził
w Betlejem, nie bardzo podłym
mieście.

Narodził się w ubóstwie
Pan wszego stworzenia.

Chcąc się dowiedzieć tego
poselstwa wesołego,
bieżeli do Betlejem skwapliwie.
Znaleźli dziecię w żłobie,
Maryję z Józefem.

Taki Pan chwały wielkiej,
uniżył się Wysoki,
pałacu kosztownego żadnego
nie miał zbudowanego
Pan wszego stworzenia.

O dziwne narodzenie,
nigdy niewysłowione!
Poczęła Panna Syna w czystości,
porodziła w całości
panieństwa swojego.

Już się ono spełniło,
co pod figurą było:
Aarona różdżka ona zielona
stała się nam kwitnąca
i owoc rodząca.

Słuchajcież Boga Ojca,
jako wam Go zaleca:
Ten ci jest Syn najmilszy,
jedyny,
w raju wam obiecany,
Tego wy słuchajcie.

Bogu bądź cześć i chwała,
która by nie ustała,
jak Ojcu, tak i Jego Synowi
i Świętemu Duchowi,
w Trójcy jedynemu.

Przekład pieśni łacińskiej *Angelus pastoribus*¹ Jej zapis pochodzi z rękopisu kórnickiego z ok 1550 roku, a więc złotego wieku polskiego renesansu, ale jest z pewnością nawet o wiek wcześniejsza, na co wskazują językoznawcy. Melodia, jako jedna z niewielu – najprawdopodobniej oryginalna, zapisana w XVII wieku. Słowa kolędy są przykładem wpisywania narodzin Chrystusa w polską rzeczywistość, społeczność, obyczajowość i krajobraz. Owe woły, szopy kryte strzechą. Podobnie jak na fresku w kościele w Pilicy, gdzie ucieczka Świętej Rodziny do Egiptu namalowana jest w polskim krajobrazie Jury Krakowsko-Częstochowskiej, na tle Okiennika Wielkiego. Kolęda opublikowana została w *Śpiewniku kościelnym katolickim czyli największym podręczniku dla ludu i organistów w kościołach katolickich oraz w Śpiewniczku zawierającym pieśni kościelne z melodyjami dla użytku młodzieży szkolnej* wydanego nakładem XX Misjonarzy na Kleparzu w roku 1908.

¹ Bibliotekapiosenki.pl

4. Gdy śliczna Panna Syna kołysała (XVII w.)

Gdy śliczna Panna Syna kołysała,
z wielkim weselem tak Jemu śpiewała:
Li li li laj, moje Dzieciąteczko,
li li li laj, śliczne Paniąteczko.

Wszystko stworzenie, śpiewaj Panu
swemu,
pomóż radości wielkiej sercu memu.
Li li li laj, wielki królewicu,
li li li laj, niebieski dziedzicu!

Sypcie się z nieba, liczni aniołowie,
śpiewajcie Panu, niebiescy duchowie:
Li li li laj, mój wonny kwiateczku,
li li li laj, w ubogim żłobeczku.

Cicho wietrzyku, cicho południowy.
Cicho powiewaj, niech śpi Panicz
nowy.
Li li li laj, wielki królewicu,
li li li laj, niebieski dziedzicu!

Cicho bydłątka parą swą chuchajcie,
ślicznej Dziecinie snu nie przerywajcie
Li li li laj, wielki królewicu,
li li li laj, niebieski dziedzicu!

Nic mi nie mówisz, o Kochanie moje,
przecież pojmuję w sercu słowa Twoje
Li li li laj, wielki królewicu,
li li li laj, niebieski dziedzicu!

Śpijże już sobie, moja Perło droga,
niech Ci snu nie rwie żadna przykra
trwoga
Li li li laj, wielki królewicu,
li li li laj, niebieski dziedzicu!

Przybądźcie z nieba, święci aniołowie,
Śpieszcie do ludzi z pokojem,
posłowie.
Li li li laj, wielki królewicu,
li li li laj, niebieski dziedzicu!

Łączcie się w dziękach, wszystkie
ziemskie dzieci,
Niechaj się miłość w sercu waszym
nieci.
Li li li laj, wielki królewicu,
li li li laj, niebieski dziedzicu

Tekst kolędy zapisany w XVIII wieku w rękopisie franciszkańskim: *Zabawa przy nowonarodzonym Panu Jezusie przez nabożne i wesołe śpiewanie, które dusza nabożna ma wyprawować tuląc i zabawiając Dziecinę płaczącą, nowonarodzonego Pana Jezusa*, pochodzi z okresu o ok. 100 lat wcześniejszego, a więc z pierwszej połowy XVII wieku. Reprezentuje nurt pastorałkowy – oparty na motywie kołysania Dzieciątka – upowszechniony przez franciszkanów, który zaowocował powstaniem kilku kolęd, z nich najbardziej znane i śpiewane są do dziś są właśnie: *Li, li, laj, śliczne Dzieciąteczko* oraz powstała w tym samym czasie: *Lulajże Jezuniu...* Wydawane w XVII wieku zbiory kantyczek i pastorałek, zawierały już kilkadziesiąt tekstów, do których jednak nie znamy melodii. Pierwszym był: *Wiryardz abo Kwiatki rymow duchownych o dziecięciu Panu Jezusie* z 1607 roku.

O tym, że kolędy przeżywały swe ponowne narodziny i ponowną popularność, świadczy kolęda *Lulajże Jezuniu*, która zyskała nowe strofy z początkiem XX wieku. Wyrażały one nadzieję w przebudzenia narodu ze snu, zapalenie go do walki z nałogami, wadami narodowymi, zachęcały do zdobywania wiedzy – co miało zaowocować nowym życiem i odrodzeniem – zmartwychwstaniem narodu – w przededniu odzyskania niepodległości państwowej w 1918

5. Przybieżeli do Betlejem (1631)

Przybieżeli do Betlejem pasterze,
Grając skocznie Dzieciąteczku na lirze.
Chwała na wysokości, chwała na wysokości, A pokój na ziemi. /bis.

Oddawali swe ukłony w pokorze
Tobie z serca ohotnego, o Boże.
Chwała na wysokości, chwała na wysokości, A pokój na ziemi. /bis.

Anioł Pański sam ogłosił te dziwy,
Których oni nie słyszeli, jak żywi.
Chwała na wysokości, chwała na wysokości, A pokój na ziemi. /bis.

Dziwili się napowietrznej muzyce
I myśleli, co to będzie za Dziecię?
Chwała na wysokości, chwała na wysokości, A pokój na ziemi. /bis.

Oto Mu się wół i osioł kłaniają,
Trzej Królowie podarunki oddają.
Chwała na wysokości, chwała na wysokości, A pokój na ziemi. /bis.

I Anieli gromadami pilnują,
Panna czysta wraz z Józefem piastują.
Chwała na wysokości, chwała na wysokości, A pokój na ziemi. /bis.

Poznali Go Mesyjaszem być prawym,
Narodzonym dzisiaj Panem łaskawym.
Chwała na wysokości, chwała na wysokości, A pokój na ziemi. /bis.

My Go także Bogiem, Zbawcą już znamy
I z całego serca wszyscy kochamy.
Chwała na wysokości, chwała na wysokości, A pokój na ziemi. /bis.

Pierwszy zapis tekstu znajduje się w zbiorze kolęd Jana Żabczyca, wydanym w Krakowie 1630–1631 roku: *Symfonie Anielskie abo Kolęda mieszkańcom ziemskim od muzyki niebieskiej wdzięcznym okrzykiem na dzień Bożego Narodzenia*. Tam też inne mniej znane kolędy: *Wstawszy pasterz bardzo rano...*, *Ach zła Ewa narobiła...* Inny zbiór Stanisława Miczyńskiego *Syncharma na uroczyste Przedwiecznego Syna Bożego Narodzenie* (Kraków 1624); *Kolebka Jezusowa* (Kraków 1630). Autorzy zbiorów odsyłali do powszechnie znanych ówczesnie pieśni, pisząc ... *podkładamy nuty tańców zwyczajnych w Polsce...* Ta nosiła zalecenie aby śpiewać na melodię *Otóż Tobie Pani Matko*. Nie ma jej jeszcze w zbiorze *Pastorałki i Kolędy X. Mioduszewskiego* z roku 1843. Ale już 10 lat później w *Dodatku do pastorałek i kolęd* jest jej wersja śpiewana obecnie na melodię krakowiaczka, z refrenem dopisanym prawdopodobnie w XIX wieku. Kolejne strofy dopisane zostały przez legionistę J.A. Teslara w 1914 roku i dedykowane żołnierzom II Brygady Legionów walczącym zimą 1914–1915 w Karpatach.

6. Mędrcy świata

Mędrcy świata Monarchowie, Gdzie śpiesznie dążycie?
Powiedcież nam, Trzej Królowie, chcecie widzieć Dziecię?
Ono w żłobie, nie ma tronu, i berła nie dierży,
A proroctwo Jego zgonu, już się w świecie szerzy.

Mędrcy świata, złość okrutna, Dziecię prześladowuje.
Wieść okropna, wieść to smutna, Herod spisek knuje:
Nic monarchów nie odstrasza, do Betlejem śpieszą,
Gwiazda Zbawcę im ogłasza, nadzieją się cieszą.

Przed Maryją stają społem, niosą Panu dary.
Przed Jezusem biją czołem, składają ofiary.
Trzykroć szczęśliwi królowie, któż wam nie zazdrości?
Cóż my damy, kto nam powie, pałając z miłości?

Tak, jak każą nam kapłani, damy dar troisty:
Modły, pracę niosąc w dani, i żar serca czysty.
To kadzidło, mirrę, złoto, niesiem Jezu szczerze,
Co dajemy Ci z ochotą, od nas przyjm w ofierze.

7. W żłobie leży (1605)

W żłobie leży, któż pobieży kolędować Małemu
Jezusowi Chrystusowi, dziś nam narodzonemu
Pastuszkowie przybywajcie
Jemu wdzięcznie przygrywajcie
Jako Panu naszemu/bis

My zaś sami z piosneczkami za wami pośpieszymy
A tak tego Maleńkiego niech wszyscy zobaczymy
Jak ubogo narodzony
Płacze w stajni położony
Więc Go dziś ucieszymy/bis

Naprzód tedy niechaj wszędy zabrzmie świat w wesołości
Że posłany jest nam dany Emanuel w niskości
Jego tedy przywitajmy
Z Aniołami zaśpiewajmy
Chwała na wysokości/bis

Według tradycji napisana na początku XVII wieku (około 1605 roku), przez księdza Piotra Skargę, jezuitę, nadwornego kaznodzieję Zygmunta III Wazy. Jezuici tworząc sieć kolegiów i drukarni w całej Polsce, upowszechnili średnie wykształcenie, przez które przechodziły elity polskiej szlachty. Upowszechniali biblioteki, gromadzenie zbiorów (które dziś nazwalibyśmy muzealnymi), organizowali zespoły muzyczne, teatry, wystawiali też sztuki o narodzeniu Pana Jezusa. Wszystko to niestety przepadło podczas potopu szwedzkiego...

Kolęda *W żłobie leży...* napisana do melodii poloneza koronacyjnego – Zygmunta III Wazy (koronacja 1587) lub Władysława IV Wazy (koronacja 1632), nic więc dziwnego, że mimo iż upłynęło 400 lat, jest powszechnie śpiewana. Pierwszy zapis nutowy pochodzi z 1705 roku (czyli jest o wiek cały późniejszy), a kolejny w nieco innej formie z 1754 roku. W pierwszej zwrotce zachowała się fraza – *któż pobieży kolędować Małemu* – czy obdarować i składać życzenia, a również śpiewać – odnosząca się do wspomnianych obyczajów noworocznych i franciszkańskich.

8. Bracia patrzcie jeno

Bracia, patrzcie jeno, jak niebo goreje!
Znać, że coś dziwnego w Betlejem się dzieje.
Rzućmy budy, warty, stada,
niechaj nimi Pan Bóg włada, a my do Betlejem – do Betlejem.

Patrzcie, jak tam gwiazda światłem swoim miga;
Pewno do uczczenia Pana swego ściga.
Krokiem śmiałym i wesołym
śpieszmy i uderzmy czołem, przed Panem w Betlejem – w Betlejem.

Wszakże powiedziałem, że cuda ujrzymy:
Dziecię, Boga świata, w żłobie zobaczymy.
Patrzcie, jak biednie okryte
w żłóbku Panię znakomite, w szopie przy Betlejem – w Betlejem.

Jak prorok powiedział: Panna zrodzi Syna,
dla ludu całego szczęśliwa nowina;
Nam zaś radość w tej tu chwili,
gdyśmy Pana zobaczyli w szopie przy Betlejem – przy Betlejem.

Betlejem miasteczko w Juda sławne będzie,
pamiętne się stanie w tym kraju i wszędzie.
Ucieszmy się więc ziomkowie,
Pana tego już uczniowie, w szopie przy Betlejem – przy Betlejem.

Obchodząc pamiątkę odwiedzin pasterzy,
każdy czciciel Boga, co w Chrystusa wierzy,
niech się cieszy i raduje,
że Zbawcę znajduje w szopie przy Betlejem – przy Betlejem.

Kolęda powstała w końcu XVIII wieku i została napisana przez Franciszka Karpińskiego, tego samego, który jest autorem kolędy *Bóg się rodzi*, tudzież sielanki *Laura i Filon*. Franciszek Karpiński (ur. 4 X 1741 w Hołoskowie k. Ottyni, zm. 16 IX 1825 w Chorowszczyźnie k. Wołkowyska). Grób poety znajduje się na cmentarzu b. kościoła i klasztoru Ojców Misjonarzy w Łyskowie k. Prużany na Białorusi i ma kształt zmniejszonej wiejskiej chaty. W szczycie znajduje się tablica z płaskorzeźbą półpostaci, pod nią napis *Oto mój dom ubogi*, pod nim *Franciszek Karpiński * 1741–1825 * Poeta*. W żłobie przy Betlejem, w żłobie przy Betlejem – przy Betlejem/bis

9. Mizerna cicha (XIX w.)

Mizerna, cicha, stajenka licha
Pełna niebieskiej chwały
Oto leżący, przed nami śpiący
W promieniach Jezus mały.

Nad nim anieli w locie stanęli
I pochyleni klęczą
Z włosy złotymi, skrzydły białymi,
Pod malowaną tęczę.

I oto mnodzy, ludzie ubodzy
Radzi oglądać Pana
Pełni natchnienia, pełni zdziwienia
Upadli na kolana.

Wielkie zdziwienie: wszelkie stworzenie
Cały świat orzeźwiony
Mądrość Mądrości, Światłość Światłości
Bóg - człowiek tu wcielony!

10. Gdy się Chrystus rodzi (1843)

Gdy się Chrystus rodzi
I na świat przychodzi
Ciemna noc w jasnościach
Promienistych brodzi
 Aniołowie się radują – pod niebiosa wyśpiewują
 Gloria, gloria, gloria – in excelsis Deo/bis

Mówią do pasterzy
Którzy trzód swych strzegli
Aby do Betlejem
Czem prędzej pobiegli
 Bo się narodził Zbawiciel – wszego świata Odkupiciel
 Gloria, gloria, gloria – in excelsis Deo/bis

O niebieskie duchy
I posłowie nieba
Powiedzcież wyraźniej
Co nam czynić trzeba
 Bo my nic nie pojmujemy| – ledwo od strachu żyjemy
 Gloria, gloria, gloria – in excelsis Deo/bis

Idźcie do Betlejem
Gdzie Dziecię zrodzone
W pieluszki powite
W żłobie położone
 Oddajcie Mu pokłon boski – On osłodzi wasze troski
 Gloria, gloria, gloria – in excelsis Deo/bis

11. Pójdźmy wszyscy do stajenki (1841)

Pójdźmy wszyscy do stajenki, do Jezusa i Panienki!
Powitajmy maleńkiego i Maryję, Matkę Jego./bis

Witaj, Jezu ukochany, od patryarchów czekany.
Od proroków ogłoszony, od narodów upragniony./bis

Witaj, Dzieciąteczko w żłobie, wyznajemy Boga w Tobie.
Coś się narodził tej nocy, byś nas wyrwał z czarta mocy./bis

Witaj, Jezu nam zjawiony; witaj, dwakroć narodzony,
raz z Ojca przed wieków wiekiem, a teraz z Matki człowiekiem./bis

Któż to słyszał takie dziwy? Tyś człowiek i Bóg prawdziwy,
Ty łączysz w Boskiej Osobie dwie natury różne sobie./bis

O szczęśliwi pastuszkowie, któż radość waszą wypowie!
Czego Ojcowie żądali, wyście pierwsi oglądali./bis

O Jezu, nasze kochanie, czemu nad niebios mieszkanie
przekładasz nędzę, ubóstwo, i wyniszczasz swoje Bóstwo?/bis

Miłości to Twojej dzieło z miłości początek wzięło.
Byś nas zrównał z Aniołami, poniżasz się między nami./bis

Spraw to, Jezu, Boskie Dziecię, niech Cię kochamy nad życie;
niech miłością odwdzięczamy, miłość, której doznawamy./bis

Święta Panno, Twa przyczyna niech nam wyjedna u Syna,
by to Jego narodzenie zapewniło nam zbawienie./bis

12. Do szopy hej pasterze (XIX w.)

Do szopy, hej pasterze, do Szopy, bo tam cud!
Syn Boży w żłobie leży, by zbawić ludzki ród.
 Śpiewajcie Aniołowie, pasterze, grajcie Mu.
 Kłaniajcie się królowie, nie budźcie go ze snu.

Padnijmy na kolana, to dziecię to nasz Bóg,
Witajmy swego Pana; wdzięczności złożmy dług.
 Śpiewajcie...

O Boże niepojęty, kto pojmie miłość Twą?
Na sianie wśród bydłoty, masz tron i służbę swą.
 Śpiewajcie...

On Ojcu równy w Bóstwie, opuszcza niebo swe
A rodzi się w ubóstwie i cierpi wszystko złe
 Śpiewajcie...

Bóg, Stwórca wiecznej chwały, Bóg godzien wszelkiej czci,
patrz, w szopie tej zbutwiałej, jak słodko on tam śpi.
 Śpiewajcie...

Jezuniu mój najśłodczy, Tobie oddaję się.
O skarbie mój najdroższy, racz wziąć na własność mnie.
 Śpiewajcie...

13. Cicha noc (XIX w.)

Cicha noc, święta noc,
Pokój niesie ludziom wszem,
A u żłóbka Matka Święta
Czuwa sama uśmiechnięta
Nad dzieciątka snem/bis

Cicha noc, święta noc,
Pastuszkowie od swych trzód
Biegną wielce zadziwieni
Za anielskim głosem pieni
Gdzie się spełnił cud/bis

Cicha noc, święta noc,
Narodzony Boży Syn
Pan Wielkiego majestatu
Niesie dziś całemu światu
Odkupienie win/bis

(niem.) Stille Nacht! Heilige Nacht!
Alles schläft; einsam wacht
Nur das traute hochheilige Paar.
Holder Knabe im lockigen Haar
Schlaf in himmlischer Ruh/bis

(franc.) Ô nuit de paix, Sainte nuit
Dans le ciel L'astre luit
Dans les champs tout repose en paix
Mais soudain dans l'air pur et frais
Le brillant coeur des anges
Aux bergers apparaît

(ang.) Silent night, holy night,
All is calm, all is bright
Round yon virgin mother and child.
Holy infant so tender and mild,
Sleep in heavenly peace./bis

(ukr.) Тиха ніч, свята ніч!
Ясність б'є від зірниць.
Дитинонька Пресвята,
Така ясна, мов зоря,
Спочиває в сні./bis

14. Jezus malusieńki (XVIII w.)

Jezus malusieńki leży wśród stajenki.
Płacze z zimna nie dała mu matula sukienki. / bis

Bo uboga była, rąbek z głowy zdjęła,
w który dziecię owinąwszy, siankiem go okryła. /bis

Nie ma kolebeczki, ani poduszczki,
We źłobie mu położyła siana pod główeczki. /bis

Dziecina się kwili, Matusieńka lili,
w nóżki zimno, źłóbek twardy, stajenka się chyli. /bis

Panienka truchleje, a mówiąc łzy leje
O mój synu! Wola Twoja, nie moja się dzieje. /bis

Tylko nie płacz, proszę, bo żalu nie zniosę,
Dosyć go mam z męki Twojej, którą w sercu noszę. /bis

Pokłon oddawajmy, Bogiem go wyznajmy.
To Dzieciątko ubożuchne ludziom ogłaszajmy. /bis

Józefie stareńki, daj z ogniem fajerki.
Grzać dziecię, sam co prędzej podpieraj stajenki. /bis

Niech Go wszyscy znają, serdecznie kochają.
Za tak wielkie poniżenie chwałę Mu oddają. /bis

15. Oj maluśki, maluśki

Oj, maluśki, maluśki, maluśki, jako rękawicka
Alboli tyz jakoby, jakoby kawałeczek smycka.
Śpiewajcie i grajcie mu – Małemu, małemu

Cy nie lepiej by tobie, by Tobie siedzieć było w niebie
Wsak Twój Tatuś kochany, kochany nie wyganiał Ciebie.
Śpiewajcie i grajcie mu – Małemu, małemu

Tam wciornaska wygoda, wygoda, a tu bieda wsędzie,
Ta Ci teraz dokuca, dokuca, ta i potem będzie.
Śpiewajcie i grajcie mu – Małemu, małemu

Tam Ty miałeś pościółkę, pościółkę i miętkie piernatki,
Tu na to Twej nie stanie, nie stanie ubozuchnej Matki.
Śpiewajcie i grajcie mu – Małemu, małemu

Tam kukiołki jadałeś, jadałeś z carnuską i miodem,
Tu się tylko zasilać, zasilać musis samym głodem.
Śpiewajcie i grajcie mu – Małemu, małemu

Tam pijałeś ceć jakie, ceć jakie słodkie małmazyje,
Tu się Twoja gębusia, gębusia łez gozkich napije.
Śpiewajcie i grajcie mu – Małemu, małemu

Tam Ci zawse służyły, służyły prześlicne janioły,
A tu lezys sam jeden, sam jeden jako palec goły.
Śpiewajcie i grajcie mu – Małemu, małemu

Hej, co się więc takiego, takiego Tobie, Panie stało,
Zeć się na ten kiepski świat, kiepski świat przychodzić zachciało
Śpiewajcie i grajcie mu – Małemu, małemu

16. Mości gospodarzu (1843)

Mości gospodarzu, domowy szafarzu,
Nie bądź tak ospały, każ nam dać gorzały,
Dobrej z alembika, i do niej piernika, Hej kolęda, kolęda. /bis

Chleba pytlowego i masła do niego;
Kaź stoły nakrywać i talerze zmywać
Kaź dać obiad hojny, boś Pan bogobojny. Hej kolęda, kolęda. /bis

Kaczka do rosołu, sztuka mięsa z wołu,
Z gęsi przysmażanie, zjemy to mospanie
I cząber zajęczy i do niego więcej. Hej kolęda kolęda. /bis

Jędyk do podlewy, Panie miłościwy,
I to czarne prosię, pomieści i to się
Kaź upiec pieczonki, weźmiem do kieszonki. Hej kolęda, kolęda. /bis

Mości gospodarzu, domowy szafarzu,
Kaź dać butel wina, bo w brzuchu ruina;
Dla większej ofiary, daj dobrej gorzały, Hej kolęda, kolęda. /bis

Piwo będziem pili, Będziem się cieszyli;
Nie czekaj ruiny, daj poćć słoniny
Dla większej ochoty daj czerwony złoty: Hej kolęda, kolęda. /bis

Albo talar bity, boś Pan wyśmienity
Daj i buty stare, albo nowych parę
Daj i żupan stary i gorsik do fary. Hej kolęda, kolęda. /bis

Mości gospodarzu, domowy szafarzu,
Kaź szpichrze otworzyć i miechy nasporzyć
Żyta ze trzy wory i wołu z obory. Hej kolęda, kolęda. /bis

Na piwo jęczmienia, koni do ciągnięcia
Jagły jeśli macie, to nam korzec dacie
Tatarki na kaszę, kocham przyjaźń waszę. Hej kolęda, kolęda. /bis

Grochu choć pół woru z tutejszego dworu,
Na mąkę pszenicy, zjemy społem wszyscy
Owsa ze trzy miary, dla większej ofiary. Hej kolęda, kolęda. /bis

Mościa gospodyni, domowa mistrzyni,
Okaź swoją łaskę: każ dać masła faskę
Jeżeliś nie sknera, daj i kopę sera. Hej kolęda, kolęda. /bis

Mościa gospodyni, domowa mistrzyni,
Okaź swoją łaskę: każ upiec kiełbasę,
Którą kiedy zjemy, to podziękujemy. Hej kolęda, kolęda. /bis

17. Jest taki dzień (XX w.)

Z repertuaru zespołu Czerwone Gitary

Jest taki dzień, bardzo ciepły, choć grudniowy,
Dzień, zwykły dzień, w którym gasną wszelkie spory.
Jest taki dzień, w którym radość wita wszystkich,
Dzień, który już każdy z nas zna od kołyski.

Niebo – ziemi, niebu – ziemia, Wszyscy – wszystkim ślą życzenia,
Drzewa – ptakom, ptaki – drzewom, Tchnienie wiatru – płatkom śniegu.

Jest taki dzień, tylko jeden raz do roku.
Dzień, zwykły dzień, który liczy się od zmroku.
Jest taki dzień, gdy jesteśmy wszyscy razem.
Dzień, piękny dzień, dziś nam rok go składa w darze.

Niebo – ziemi, niebu – ziemia, Wszyscy – wszystkim ślą życzenia,
A gdy wszyscy usną wreszcie, Noc igliwia zapach niesie.

18. Bóg się rodzi (1792)

Bóg się rodzi, moc truchleje,
Pan niebiosów obnażony.
Ogień krzepnie, blask ciemnieje.
Ma granice – Nieskończony;
Wzgardzony, okryty chwałą,
Śmiertelny Król nad wiekami!
A Słowo ciałem się stało,
i mieszkało między nami. /bis

Cóż masz niebo nad ziemiany?
Bóg porzucił szczęście swoje,
Wszedł między lud ukochany,
Dzieląc z nim trudy i znoje,
Nieważne cierpień, nieważne,
Żeśmy byli winni sami,
A Słowo ciałem się stało,
I mieszkało między nami. /bis

W nędznej szopie urodzony,
Żłób Mu za kolebkę dano!
Cóż jest, czym był otoczony?
Bydło, pasterze i siano.
Ubodzy, was to spotkało,
Witać Go przed bogaczami,
A Słowo ciałem się stało,
I mieszkało między nami. /bis

Potem i króle widziani,
Cisną się między prostotą,
Niosąc dary Panu w dani:
Mirrę, kadzidło i złoto.
Bóstwo to razem zmieszało,
Z wieśniaczymi ofiarami,
A Słowo ciałem się stało,
I mieszkało między nami. /bis

Podnieś rękę, Boże Dziecię,
Błogosław ojczyznę miłą!
W dobrych radach, w dobrym bycie,
Wspieraj jej siłę swą siłą,
Dom nasz i majątność całą,
I wszystkie wioski z miastami,
A Słowo ciałem się stało,
i mieszkało między nami. /bis

19. Bóg wam zapłać panie gospodarzu za tę kolędę

Bóg wam zapłać panie gospodarzu za tę kolędę
i wam także moja gospodyńko niech się tak stanie
W domu i na polu, w ogrodzie na roli
jabłka, pszenica, owies, jarzyca/bis

Każda krówka niech się wam ocieli zber mleka dawa
Każda kurka trzy razy kurczątką w roku oddawa
Świnie i prosięta, jagnięta, cielęta
by się mnożyły a tłuste były/bis

Góra wasza, stodoła, sypanie niech pełne będą
konie wasze i wasze źrebięta niechaj wierzgają
Wszelkie zatem szczęście daj go Panie Boże
gospodarzowi dobrodziejowi/bis

Gospodyńce dziatkom, przyjaciółom zdrowia daj Panie
Niechaj każdy od Pana Jezusa łaski dostaje
Wszystko naokoło blisko czy daleko
by się cieszyli, Boga słuchali/bis

Bóg wam zapłać panie gospodarzu za tę kolędę.
i wam także moja gospodyńko niech się tak stanie
W domu i na polu, w ogrodzie na roli
jabłka, pszenica, owies, jarzyca/bis